

Vergaderjaar 2003–2004

25 434

Structuurversterking filmindustrie

Nr. 18

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARISSEN VAN ECONOMISCHE ZAKEN, VAN FINANCIËN EN VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAPPEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 17 september 2003

In 1998 hebben de Ministeries van Economische Zaken, Financiën en Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen een pakket maatregelen ontwikkeld ter stimulering van de Nederlandse filmindustrie. Dit pakket maatregelen is ingegaan per 1 januari 1999 voor een periode van 5 jaar. Het pakket loopt zodoende per 31 december aanstaande af. In het hoofdlijnenakkoord is niet besloten tot een continuering van de regeling, terwijl er tevens in de meerjarenramingen met ingang van 2004 geen middelen meer zijn ingeboekt.

Op 25 juni 2003 heeft de Tweede Kamer de motie-Bakker c.s. aangenomen (28 880/28 929, nr. 94) waarin werd verzocht:

1. Het huidige pakket investeringsmaatregelen op korte termijn te evalueren, zowel wat betreft het economische effect, als wat betreft de culturele betekenis en vóór dat moment geen definitieve besluiten te nemen.
2. Op Prinsjesdag 2003 duidelijkheid te scheppen omtrent de toekomst van de regeling ter stimulering van de Nederlandse speelfilm, in het licht van de resultaten van de evaluatie.

In opdracht van het ministerie van EZ heeft bureau Berenschot het pakket stimuleringsmaatregelen geëvalueerd. Hierbij gaat het om de vraag of de gestelde doelen zijn bereikt en hoe effectief en doelmatig de maatregelen (in onderlinge samenhang) zijn gebleken.

Hierbij bieden wij u aan het door Berenschot opgestelde rapport getiteld: Evaluatie van de stimuleringsmaatregelen voor de Nederlandse film, 1999–2003.¹

De hoofddoelstelling van het pakket stimuleringsmaatregelen voor de film is het creëren van een economisch levensvatbare filmindustrie. Het bureau Berenschot concludeert dat het onwaarschijnlijk is dat in Neder-

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

land op afzienbare termijn een economisch levensvatbare filmsector mogelijk is. Het bureau merkt daarbij op dat deze doelstelling «niet realistisch is». Ook merkt het bureau op dat het niet zinvol is het succes van het beleid alleen af te meten aan het bereiken van de hoofddoelstelling.

Uit het rapport blijkt dat het productievolume van CV-films in de beschouwde vijfjaarsperiode € 210 mln. beliep terwijl de totale kosten van het pakket maatregelen op ruim € 200 mln. kunnen worden becijferd, waaronder een belastingderving van € 170 mln. Berenschot merkt verder op dat het grootste budgetbeslag valt in de beginjaren van de regeling. De daling in het budgettaire beslag wordt veroorzaakt door de aanpassingen in de fiscale regeling in verband met het invoeren van het nieuwe belastingstelsel per 2001.

Uit onderstaand overzicht blijkt het verloop van het budgettaire beslag, gesplitst naar het budget per instrument.

Jaren	1999	2000	2001	2002	2003	Totaal
Geraamde belasting derving (*)	(2,3)	(11,3)	(11,3)	(23,0)	(23,0)	(70,9)
Gerealiseerde belasting derving	63,6	75,3	17,1	8,7	6,1	170,8
Senter & bel. Dienst	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1,0
Telefilm	5,7	2,6	3,8	3,2	3,2	18,5
Intendant	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	4,5
Publieksfilms	X	X	X	3,1	8,0	11,1
Totaal	70,4	79,0	22,0	16,1	18,4	205,9

* Betreft de willekeurige afschrijving tot 16 juli 2002 en de filminvesteringsaftrek (FIA) in het tijdvak tot augustus 2003 zoals gepresenteerd in de Miljoenennota; e.e.a. exclusief generiek werkende instrumenten. (De gerealiseerde derving is inclusief deze generieke instrumenten.)

Het Ministerie van Economische Zaken heeft daarnaast in 1999 eenmalig een bedrag van ruim € 6,8 mln. (NLG 15 mln.) beschikbaar gesteld voor de Stichting Investeringsfaciliteit voor de Film en de BV Filminvesteerders Nederland (Fine BV). Van dit bedrag is voor een periode van vijf jaar € 1,1 mln. (NLG 2,5 mln.) ter beschikking gesteld voor het bestrijden van apparaatskosten van beide rechtspersonen. Het resterende bedrag van € 5,7 mln. (NLG 12,5 mln.) is verstrekt in de vorm van een achtergestelde, renteloze lening. De renteloze lening is aan Fine BV ter beschikking gesteld als «revolving fund».

Al met al is derhalve vastgesteld dat de hoofddoelstelling niet is bereikt. De mix aan subdoelstellingen (het verbeteren van de marktorientatie en het productievolume en het realiseren van structuurversterking) is echter wel deels gehaald: naar het oordeel van Berenschot vulden de maatregelen elkaar aan en hebben zij elkaar versterkt.

Het totale pakket ter stimulering van de filmsector bestaat uit onderling samenhangende maatregelen op het terrein van de betrokken departementen. Uit het door het bureau Berenschot opgestelde rapport blijkt dat de sector nooit als zelfstandig economische sector zal kunnen bestaan. Het geven van structurele impulsen aan een bedrijfstak strookt niet met het uitgangspunt van het economisch beleid dat na tijdelijke financiële steun, in welke vorm ook, een sector op eigen benen moet kunnen staan. In het verlengde hiervan is het om cultuurpolitieke en budgettaire redenen niet mogelijk om commercieel georiënteerde onderdelen van het pakket binnen de kaders van het cultuurbeleid op te nemen.

Dit alles overwegende hebben wij besloten vast te houden aan ons standpunt zoals dat is verwoord in onze brief aan uw Kamer van 25 juni 2003 en dat wij niet zullen afwijken van het hoofdlijnenakkoord.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
C. E. G. van Gennip

De Staatssecretaris van Financiën,
J. G. Wijn

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,
M. C. van der Laan